

Bruski Jan

Data urodzenia: 1883

ksiądz katolicki, proboszcz w Lutowie, Linowie i Osiu, delegat na Polski Sejm Dzielnicowy w Poznaniu w 1918 r., członek organizacji „Dzień Katolicki”, kawaler Złotego Krzyża Zasługi i Medalu Niepodległości, męczennik drugiej wojny światowej, członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1908–1928.

Urodził się w Łęgu w pow. chojnickim. Jego rodzicami byli nauczyciel i organista Piotr oraz Marianna z domu Lipska. Nauki pobierał w Collegium Marianum oraz chełmińskim gimnazjum, gdzie był stypendystą Towarzystwa Pomocy Naukowej. W l. 1898–1901 należał do tajnej organizacji filomackiej. Następnie podjął studia w pelplińskim Seminarium Duchownym, gdzie w 1908 r. otrzymał święcenia kapłańskie. Doskonalił się w pracy duszpasterskiej jako wikary parafii w Radownicy, Grudziądzu, Osiu, Czersku oraz Lubichowie, gdzie aktywnie uczestniczył w wychowaniu patriotycznym. W 1916 r. został proboszczem parafii w Lutowie. Był również aktywny na polu działalności politycznej. Z końcem 1918 r. został członkiem Powiatowej Rady Ludowej w Złotowie (siedziba w Kamieniu), a następnie delegatem na Polski Sejm Dzielnicowy w Poznaniu. Kolejne lata przyniosły mu godność proboszcza w Linowie (1925–1934). Następnie do wybuchu drugiej wojny światowej piastował funkcję proboszcza w Osiu. W 1938 r. pożar strawił dobytek wielu rodzin w Osiu, co popchnęło Jana Bruskiego do stanięcia na czele Obywatelskiego Komitetu Pomocy Pogorzelcom. Został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Medalem Niepodległości. Po agresji III Rzeszy Niemieckiej na Polskę został aresztowany przez Niemców. Więziony w obozach koncentracyjnych Stutthof (od lutego 1940 r.), Sachsenhausen (od kwietnia 1940 r.) oraz Dachau (od grudnia 1940 r.). Zginął 4 maja 1942 r. zagazowany w Hartheim k. Linzu.

Literatura:

1. Mross H., *Bruski Jan (1883–1942)*, [w:] *Słownik biograficzny kapłanów diecezji chełmińskiej wyświęconych w latach 1821–1920*, Pelplin 1995, s. 26.
2. *Spis b. Filomatów i Filaretów Gimnazjów Pomorskich*, Toruń 1921, s. 11.

Piotr Świerkowski